

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru stărițătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiului, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 22 Ianuarie, 1888.

În dilele din urmă cele mai contracicetoare sciri circulară prin diare.

Se scrie încă de mult, că în jumătatea lunei Februarie în Bulgaria va isbuțni o nouă revoluție. În legătură cu aceasta se lășesc tot mai tare scirea, că Turcia va trimite un comisariu special la Sofia, care va avea a continua firul intrerupt de generalul Kaulbars în toamna anului 1886.

Cea mai proaspătă și poate și cea mai sensațională este cea adusă de diarul „Times”, că la un banchet din dilele trecute dat în onoarea principelui Ferdinand s'a escat o incăerare între militarii partizani ai fostului principe Alecsandru de Battemberg și între partizanii actualului principe, la care incăerare mai mulți au rămas morți.

Încă sunt adevărate sciriile acestea, viitorul ne va arăta. Cu toate acestea ele sunt destul de interesante, ca diaristica europeană să le dea cunovita atenție, să se ocupe cu ele, se le aducă în combinație cu starea lucrurilor din Rusia, și se facă concluzioni cu privire la viitor.

Prelângă aceste sciri sensaționale vine caracteristica situației în presa din cele două imperii, cari mai tare sunt amenințările de colosul imperiului rusesc. La locul prim vine a se pune guvernamentalul „Pester Lloyd” din Budapesta. Acest diar din un articol, care pare a fi inspirat din cabinetul ministerial de este, nu vede eschisa posibilitatea unei ciocniri săngeroase între Rusia și între Germania și Austro-Ungaria. Cu toate asigurările de pace ale cabinetului din Petropolea, cu toate asigurările despărțite iubirea de pace a țărilor Rusiei, monarhia noastră stă în fața faptului complinit că la graniță către noi și Germania Rusia are concentrată o formidabilă armată, al cărui număr nu cu mult este mai mic, ca al unei armate gata a deschide tunul.

Este o afacere internă de tactică rusească o asemenea concentrare, sau după cum o numești rusii dislocare de trupe, și nimeni nu are dreptul să întrebă, pentru ce se face aceasta. Urmarea naturală este, că atât noi, cât și Germania trebuie se dislocăm la graniță o forță militară echivalentă celei rusești. Aceasta o putem face numai prelângă jertfe mari, cu mult mai mari, ca cele aduse până acum pentru susținerea armelor în acest timp de pace. „Pester Lloyd”, care e bine informat despre situație astăzi, că sistemul teritorial atât la noi cât și în Germania nu permite, ca să concentram trupe echivalente celor rusești. Urmarea este o situație

îngrigire asupra viitorului, îngrigire, care nu dispără nici în urma declarațiunilor domnului Tisza, nici în urma întemplierilor momentane în constelația politică.

Cele mai multe diare din capitala Ungariei, și între acestea este și guvernamentalul „Pester Lloyd” privesc măsurile luate de Rusia numai ca începutul campaniei contra monarhiei noastre pentru realizarea programului rusesc în cestiușa orientală. Acest program a fost formulat la San Stefano, și nimică executarea lui prin congresul din Berlin.

Lucrarea a trebuit continuată

Bomba cea dintâi a explodat în Bulgaria, prin alungarea principelui Alecsandru de Battemberg.

Ce a urmat de atunci încoace aparține domeniului istoriei.

Doi ani încă, și Rusia va fi pe deplin pregătită pentru realizarea programului seu.

Deocamdată ea simulează pace

Concentreză trupe spre graniță, și dă asigurări, că ea voește pacea cu ori ce pret. Asteaptă deslegarea cestiușei bulgare dela „muntea sănătoasă” a bulgarilor, acesteia să vine întrajutorul când, cu câte o revoluție internă, când cu câte un comisariu turcesc, ca și acela, de care se vorbește, că va fi trimis în dilele acestea.

Permanenta este deci criza, și monarhia noastră cu îngrigire asteaptă dezvoltarea lucrurilor.

Revista politică.

În Cislaitania domnesc mari turbărari. D'odată cu deschiderea parlamentului austriac, în prima ședință, s'a prezentat un proiect de lege, care a produs mare sensație și mult sânge rău nu numai în cercurile de dincolo de Laita, dar și în cercurile de dincolo de Laita; deoarece se crede, că primindu-se odată proiectul de parlamentul austriac, ușor va putea fi transpus și în dieta noastră. Proiectul este o nouă scolară a principelui de Lichtenstein și are în vedere îmbunătățirea și asigurarea existenței scoalelor confesionale. Acest proiect, care conține și hotărîrile aduse de dieta din Bohemia și Galia, dispune între altele, că biserică să aibă dreptul a vegheia asupra scoalelor, cari să nu fie instituții ale statului, ci instituții bisericești; de invetatorii pot fi aplicati numai acei indivizi, cari posed „misie canonica”, sunt de aceeași confesiune cu scoala și au să facă instrucție în conglăsire cu preceptele confesiunii, căreia aparține scoala. Partidul clerical prin acest proiect urmă-

cipă, ce de multeori se rupă de loviturile lui vrăjmaș.

Să fi fost atunci cel de astăzi, sciam eu, că să spun invetatorului, când lă virgașul la mână, că adeca pedagogia eschide pedeapsa corporală și că din dece lovitură, ce invetatorul dă elevilor sei nouă să cuvin lui. În zadar însă, că atunci eram prea mic și nu sciam d'astea. Dar să pun casul, că me sfătușă cu vr'o vorbă, ce nu era pe placul invetatorului, dar poate la loc, ce puteam dobandi, decât poate numai nisice vorbe înfruntătoare ca: taci broscoile! etc. sau cine scie, dacă vorba mea nu era salutată cu autoritatea disciplinei, și astfel ce-mi remânea alta decât ca să-mi țin gura, dacă vreau să-mi fie bine.

În general vorbind dascălul meu de atunci era pasionat în a pedepsii și par că căuta ocazie în adins ca să-si poată exercita măestria aceasta. Chiar față de mici transgresii nu era cu indelungă răbdare, ci îndată se cărănia, se înroșea ca focul, și atunci trebuia să facă pelea cojoc, ca să-i poți înțepăta indelungă răbdarea transformată în răsunare.

In privința aceasta nu scu ce să dic despre acest invetator, care de altminterea să pare om invetat, căci scia vorbă nemăște, ungurescă ca apa, era mare și infocat naționalist, invetându-ne să cantică și mai căte poesii naționale ca: Desceap-

resce scopul, ca copii să se crească în doctrine religioase, în caracterul confesional, aflându-se scoala poporă sub nemijlocita priveghiere a preotului.

Principele Lichtenstein, care a fost felicitat de papa pentru novela sa scolară, a produs o formală revoltă în partidele, cari voesc să nimicească tot ceea ce face partidul clerical. Foile militare cu o ură înversată au început o adevărată goană contra acestui proiect. Cu toate sforțările insă și atacurile îndreptate contra proiectului se crede, că el l'a prima cetire se va și așterne comisiunei scolare, care va avea să hotărască aceasta momentoasă cestiușă.

Situația esternă nu s'a schimbat într-o nimic. Organul vienez al ministrului de externe, care nu cam prea are obiceiul a alarmă lumea, din nou prezintă situația de serioasă. D'odată cu aceste sciri, vestea că Rusia și concentreză mereu armata la hotările Turciei astăzi tot mai mult credere. Poarta a dat instrucții representantului său din Petersburg, ca să ceară explicații pentru concentrările de trupe rusești la hotările imperiului turcesc.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Baia de Criș, 25 Ianuarie, 1888.

(Urmare.)

Punctul al VI-lea al investigației s'a referit la acea, că conform acusei, la olăta 149 civi alegători ar fi fost scurtați în dreptul lor de alegere. Raportul dice: „Martorii ascultați din Valeabrad (35 votanți, 3 martori) fără excepție făsonează, că pe ei i-a chemat să voteze, dar nu au voit să meargă; după aceea au fost atât de tardiv încât deja au încheiat votarea, aceasta să aștepte cam la 10 ore. Adevărul este mistificat aici cum nu s'a mai audit cândva. Alegătorii nu au fost chemați să voteze pentru Truța, ci au fost chemați ca să voteze pentru H. și încă au fost chemați ca să treacă prin cordoșul militar, ceea ce nu au voit și nu au putut să facă, fiindcă pe partidul lui Truța nu a lăsat-o milicia să easă afară de cordon. Densii au cerut, au strigat să voteze pentru Truța, dar li s'a încluat ușa și gendarmi i au respins în mod brutal. Așa au făsionat Valeabradenii, așa au jurat martorii lor că li s'a întemplat; dar și aci se vede, că făsiunile lor nu s-au luat în considerare și au rămas numai la protocol. Tot astfel au făsionat și Mestecănenii — deși raportul dice, că „venindu-le rândul a fost prea tardiv”. Din aceasta comună n'a votat nimeni și

FOITĂ.

SIGNUL.

(Reminiscențe din viața scolară.)

Nu e de mult de când ca scolarii cercetam cu dragoste institutul Minervei, cu scop, ca și partea spirituală să meargă înainte cu partea corporală.

Deși zelul mi era mare către invetator, totuși nu era de ajuns, ca să mulțumească pe invetatorul meu, care voia se dea părinților mei invetat în toate, sau mai bine spus „doba de carte”, după vorba românilor. Nu era de ajuns, că în timpul când steteam în scoală, trebuia să stau smirnă să nu arunc ochii în nici o parte și să ascult cu toată atenția aceleia, ce-mi propunea, dar nici de mici pauze n'avem nici o tienă. Adevărat, că pauzele me recreau trupesc, dar ce folos, căci spiritul îi impunea mai grele lucruri de înălțat. Unica mângâere ce o aveam era, că necazul acesta nu me ajunse numai pe mine, ci pe toți colegii mei, cări, ca și mine, avau să indure aceeași soarte. Și ei, ca și mine, după ce dela 8 ore până la 10 sau 11 ore, steteau în bancă, ca înțepenți, erau suși acelora și legi, dela cări dacă cuteza a se abate cineva era chiu și vai de el. Doar trei virgașe, — așa numea invetatorul năveau, cu care ținea dis-

tate române, Hora unirei, Buciumul, Haideți frați cu arma în mână etc.

Pe lângă acestea nu era nici om neiubitioru de biserică Iubirea către sfânta instituție și o manifestă prin aceea, că nu trecea vr'o Dumineacă sau sărbătoare legată, ca să nu ne ducă în sir doi căte doi la biserică, și acolo să cântăm liturgia și căte odată și irmoase. Glasurile și tropările pe mine și pe colegii mei ne invetase atât de bine, încât de multeori ne visam cântând în melodia tropariului glas V. Vocea și metodul, în care propune cantul îl trada de om cu talent și în direcția aceasta.

Toate însușirile acestui invetator erau bune, abstrăgând asprimea, care me silescă ca să nu-mi aduc aminte de el cu dragostea, ce să ar cere. Dar cum a fost, cum n'a fost, că din frică că din dragoste am trebuit să invet, așa că astăzi trebuie să recunoșcător.

Frica de pedeapsă deși nu poate figura între factorii de căpetenie la promovarea invetatorului, totuși contribue și ea înălță pe lângă alte mijloace la aceea ce înțesce scoala. Căci drept vorbind, nu scu deu, care copil învăță numai din dragoste, din interes, fără de a scu, că neîmplinirea datoriilor e impreunată cu pedeapsă.

Dar să las la o parte discuțiile pedagogice și să-mi mai frâmente creerii, ca să-mi aduc aminte de întemplierile din viața mea scolară de odinioară.

(Va urma.)

comisiunea era datoare a sta chiar și până dimineața, dacă erau votanți.

Faptul e, că alegătorii au fost alungați de gendarmi.

„Că ar fi ofensat gendarmii pe cineva, nu s'a constatat” dice raportul. Apoi de va fi! Dar apoi chiar preotul Irimie din Mesteacăn a jurat, că a fost lovit cu patul puscei de gendarmi. Nu mai puțin a fost ofensat și judele Hențu și alții. Raportul insă tace aceste.

„În general s'a constatat, dice raportul, că alegătorii au fost provocati la votare, însă au fost cu aceea reieptați, că acum e rândul pe ai lui Hollaky. Apoi bine, trebuie că în comisiune au fost și oameni scrinți la fire, ca se cheme la vot partida lui Truța, când ai lui H. erau la vot, sau apoi au fost cheamăți, ca să aibă pe cine bate gendarmii.

Juncanii — dice raportul — s'a prezentat în mai multe rânduri, și pentru că pe atunci intotdeauna era rândul pe ai lui Hollaky, s'a desgustat de tot lucru și au mers acasă. Aici a sosit aceea înscințare, că parochul comunei a instruit pe contramartorii lui H. și de aceea au ținut ședințe noaptea. Drept aceea pe fasiunile lor nu se poate pune pond.” Vedi așa! Nu se poate pune pond, bine că o mărturisită. A fost denunțat parochul Rusu, că ține ședințe, a făcut comisariul investigare, dar pentru ce nu l'a închis, dacă a agitat. Faptul e, că preotul având comitet parochial acela sa indelungat până seara târziu. A făcut investigare comisariul, dar nimic nu s'a putut adveri, că cineva ar fi agitat. Nu era lipsă de agitat. Cele ce se mai afirmă despre Brotuneni și Rîșculești, că s'ar fi îmbătat, este o minciună gogonată.

Risanii — dice raportul — au făsionat, că deja a fost foarte târziu când s'a prezentat, și nu i-au insinuat.” Faptul e, că Risanii au fost presenți toată ziua, și nu au fost lăsați să voteze; ba au fost și bătuți.

Mai necredibilă este următoarea relatare a raportului:

Török Zoltán, a văzut și densus, când a blăstamat preotul român (parochul din Rîșculița) în cărciuma pe un votant, care a votat pe Hollaky.”

Török Z. a putut să vadă preot român în cărcimă, dar blăstămînd de unde a putut densus se audă când nu prîncepe nici o vorbă românească? Că-i vor fi spus alții, ce dice parochul se poate: dar cine garantează, că nu i s'a spus fals lucrul. Una se întășă raportul: numai niște cretini și nătărei pot să presupună, că un preot în prezența comisariului să blasphemă pe un hollakist. Atâtă astuție are și un prunc de scoală român.

În fine raportul dice că: „la comisiunea I s'a pus oara de încheere la 10 și 20 minute cu durata de o oară.” Martorii au documentat sub jurămînt, că la alegători afară de oara de închidere nu s'a enunțiat, și ușa s'a închis momentan ne mai admînd votanții lui Truța.

(Va urma.)

Doamna Antonina de Gerando directoarea scoalei superioare de fete în Cluș.

(Urmare.)

Cu toate acestea doamna directoara în zelul seu încocat de a vedea prosperând anume scoale superioare de fete numai în spirit curat maghiar, roagă pe dl ministrul cultelor și al instrucției publice, ca să convoace un congres compus din toți directorii, directoarele, profesorii și profesoarele scoalelor superioare de fete, căci și căte au apucat a-și cărtiga în decursul anilor mai vîrstos esperiența practică în acestea scoale, ca se poate descoperi și recomanda mijloace, prin a căror aplicare scoalele aceleia să devină și mai naționali decât sunt ele până acum. Spre acest scop dna de Gerando propune vre-o cinci întrebări spre desbatere și deslegare și anume:

1. Nu cumva organizarea de acum a scoalelor superioare de fete ar fi prea peste măsură birocratică, sau cum se mai dice pedantă.

În aceasta privință propunătoarea afă, că organizarea de acum este îmfășurată de prea multe formalități; apoi că se cer mai multe raporturi la lună, la săptămână, ba pe fiecare zi (în vorbe multe săracia omului după dicțoarea românească,) cu atât remâne mai mult la o parte adeverata educație. Aci are dna de Gerando toată dreptatea, căci nici învățătura și nici buna crescere nu se poate da din cancelarie și dela mesele de scris, ci aceleia se dau în clase, în conversații dintre învățătoare și elevi, în preumblare, la masă, la lucru de mână, la corepuții și așa mai departe. Nu incapă vorba: ordine, regulă și disciplină trebuie să fie și să domnească în toate instituții fără nici o excepție, prin urmare mamele și elevilor nu trebuie să le sară în nas, dacă acestea sunt măstrate sau și înfruntate în toate casurile, când se arată sau lenjeșe sau arțagoase (dêcoase), sau și impertinent. Disciplina nu este scop, ci ea este numai mijloc, cu care se ajungi la scop, adecă la buna crescere și la învățătură solidă. Multimea raporturilor și a rubricelor este în mai multe casuri o mască bună, după care se ascunde îndolența dascălilor. Așa crede dna de Gerando apoi mai adaugă, că rubricele pot să folosească

la tinerimea germană mai flegmatică; la cea maghiară mult mai încocată (prin urmare mai escesivă) se cere cu totul altceva: luptă, devotament, sacrificiu, pentru că dice dñe, că li se întemplieră nu odată ca să le aducă la scoala fetițe cu creștere de tot primăvara, crudă, necioplă sau mai românește, lipsită cu totul de orice creștere bună, fete sălbaticice. Aci ar mai fi loc a reflecta și la elevi crescuți în casele părintesci în parte sau preste tot atât de rău, cum am dice pe dos, nu spre fericirea, ci spre perirea lor, în cînd scoalele și internele sunt oareși cum condamnate a lupta necurmat spre a combate și desrădăcină o mulțime de apăcături stângace, vorbe urîte, caprițuri, fantasii romantice, răsfățuri, cu care le îmuibasă căcasă mamele bune, mătușele și toate băbeli, care au nefericita pretensiune de a sci că creștere bună nepotelelor, crescere din epoca perioadelor.

A doua întrebare ce pune des numita directoră este, că istoria și geografia patriei să se învețe de aci încolo mult mai pe larg în scoalele superioare de fete, decât se întemplieră până acum, pentru că prin aceasta se înveță a-și iubi mult mai tare patria, precum se întemplieră cu francezile și cu italienele. Foarte bine; dorim și noi ca și fetele noastre de român să-și cunoască bine patria și că să o iubească; dară earăși nu cumva să rămână unilaterale ca francezii și francezile, care dacă și cunosc perfect patria lor și istoria ei, de celealte popoare și țări nu le pasă, nu le cunosc, rămân ignoranți. Noi așa să nu facem; me tem însă, că și noi suntem aplicăți a căde în aceasta eroare, precum sunt căduții și maghiarii, cari tocmai și despre popoarele cocolocitoare au foarte de multe ori ideile cele mai absurde și ridicolă, pe care mulți din ei le dau pe față la diverse ocazii cu o fală și trufie ca și cum ar fi atot-sciutori.

3. Să se afle un mijloc, pentru că elevile în scoalele superioare să învețe a scrie mai bine și cu un stil mult mai bun, pe care dna directoară l'a admirat la fetele din liceele Franciei atât în declamații, conversații, cât și în compoziții, pe care dînsa le a admirat chiar și la fetițe de 13—14 ani. Hei, dară tot dna de Gerando recunoasce, că aceleia erau fete din părinți, la cari viața spirituală nu se începuse dela opinie, ci ea s'a continuat în familie din moșii de strămoși; peste aceasta literatură morală și estetică destinată anume pentru tinerime în Francia este foarte bogată și în fine conceptual. Frumosul la femeile franceze nu trebuie să-l torni în cap cu leicuță (Trichter,) căci lor le este acela înăscut, n'au să-l învețe ca în Germania ori în Rusia din volume întregi scrise despre Esthetică.

4. Întreabă dnă de Gerando, dacă nu s'ar putea împuñă numărul atât studiilor din scoale, mai ales al acelora, de care femeia nu are nici o trebuință în viață practică. Această întrebare se poate formula și cu alte cuvinte: să nu încărcăm asupra elevelor atâtă învățături teoretice, în cînd să nu le rămăne timp să se desvolte trupesc și a rămâne sănătoase. Da, aceasta este întrebare de viață, pentru ori ce popor, căci vai de acela, care e băut de D-Deu cu miriade de femei puțin desvoltate, supuse la boale diverse scurtătoare de viață, născătoare de prunci slăbănoși, nepunctioși, între cari moartea seceră până la etatea de 5 ani căte 54—60 procente: căci în cele din urmă asemenea popoare trebuie să dispară de pe față pămîntului.

(Va urma.)

Convocare.

Onorații membri ai despărțemîntului reunuii invățătorilor rom. gr. or. din protopresbiteratul Sibiului, sunt prin aceasta invitați a lua parte la adunarea generală, ce se va ține în 2 și 3 Faur st. v. a. c. în edificiul scoalei parochiale din Sibiu, suburbii Iosefin cu următorul

Program:

Marți 2 Faur.

1. Membrii vor participa în corpore la oarele 9 a. m. în biserică gr. or. din Sibiu, suburbii Iosefin la celebrarea servitului divin cu chemarea Duchului sfânt.

2. Deschiderea ședinții prin presidiu la oarele 11 a. m.

3. Prelegere practică din Istoria naturală, eventual din comput, despărț. IV, V și VI (regula asociată) de Ioan Pulca, invățătoriu diriginte în Boiu.

4. Esercizii intuitive din limba maternă cu începătorii, prelegere de Nicolau Istratie, invățătoriu în Boiu.

5. Discuții de recensiune asupra prelegerilor de sub punct. 3 și 4.

Mercuri 3 Faur.

6. „Peatra de var,” prelegere din fizică de Ioan Banciu, invățătoriu diriginte în Poplaca.

7. Discuție liberă asupra prelegerii de sub punct. precedent.

8. Determinarea locului pentru ținerea procesimii adunării generale.

9. Statorîrea temelor de pertractat în procesimă adunare.

10. Evenuale propuneri.

11. Încheierea ședințelor prin presidiu.

Sibiu, 19 Ianuarie, 1888.

Georgiu Bobeș

președinte.

Ioan Mera,

notariu.

Convocare.

Domnii invățători din protopresbiteratul gr. or. al Brașovului II-lea, ca membri ai reunii invățătorilor din districtul X — Brașov — despărțemîntul II, conform decisiunilor ultime noastre adunări generali — precum și în conformitate cu comunicatul onor. comitet central de sub Nr. 11/1888 de dat 17/29 Ianuarie, — sunt convocați prin preseata convocare la adunarea generală ordinată ce se va ține Joi în 28 Ianuarie a. c. căl. v. în localul scoalei celei noastre din comună Măieruș.

Ordinul de zi și agenda.

1. Invocarea spiritului sfânt la oarele 9 a. m.
2. Comitetul ține o ședință.
3. Deschiderea adunării la oarele 10 precis.
4. Predarea archivului și adnezelor cu registrul în regulă de către fostul președinte d. G. Ludu, capelan și invățătoriu în Preșmer Este rugat cu tot respectul dl capelan și nvățător G. Ludu pentru a doua oară a se conforma acestei invitări oficioase, căci la ultima adunare generală domnii din Preșmer lipsiră cu totul, fără să scim motivul acestor absentări nemotivate încă. Mai este rugat părintele Ludu, ca dacă oficiul, sau cas de boală l-ar impiedica doară de a participa la adunarea aceasta, atunci să binevoiască a ne trămite actele și archivul pe fostul secretar. Ne place a crede, că doară din trei invățători macar unul va participa la adunare.

5. Tema dată de comitetul central spre desbatere: „Cum să se propună desemnul în scoala poporala?” „Partea teoretică și partea practică (lecțuni practice).”

6. Corul instituit încă din ultima adunare generală își începe activitatea sa, ținând probe cu poesii mai usoare, imnuri și cântări funebrale, după programul stabilit. De aceea domnii invățători coriști să și ia eu sine notele, ce posed în această materie, precum și propriul registrul cu notificarea poesilor, de cari s'a folosit în scoala, spre a se putea introduce odată uniformitatea dorită în protopopiat, conform decis. lui p. IV din procesul ultim al adunării generale ultime.

7. Cetirea părții a două din disertația lui Silvestru Cranga, urmare conform decis. lui p. III al procesului verbal din ultima adunare.

8. Alte propuneri eventuale.
9. Ficsarea de teme ca obiecte de desbatere în viitoarea adunare generală.

10. Domnii, cari voesc să preleagă și se deserteze, să binevoiască a se insinua la subsemnatul presidiu, asternând și elaboratele cu trei dile înainte de diua adunării.

11. Închiderea.

La aceasta adunare generală pe lângă membrii, se invită cu toată onoarea și alți amici ai scoalei.

Bod, la 18/30 Ianuarie, 1888.

Ioan Dima Petrascu,

președinte.

Elie Răduca,

notariu.

Varietăți.

* (Dar Majestatic) Pentru locuitorii comunei Covasna păgubiți prin foc a dăruit Maj. Sa 500 fl. v. a. din satul privată.

* (Denumiri) Dl Emiliu Poruțiu, notariu la tribunalul din Lugos, a fost denumit de subjude la judecătoria cere din Oravița. Dl Grigoriu Lădor, paroch gr. or. a fost denumit capelan în rezervă clasa a două.

* (Himen) Dl Florian Rusan, ales paroch gr. or. în Maerii Albei-Iulie, s'a fidanțat cu domnișoara Iulia Macaveiu, fiica proprietarului de mine, Ioan Macaveiu din Bucium-sase. Felicitările noastre!

— Dl Ambrosiu Stoicovici, teolog abs. și invățătoriu în Sighișoara s'a fidanțat cu doară Ioana Bontea din Sighișoara

* (Comitetul parochial gr. or. al Orăștiei) s'a ales în sinodul parochial din Dumineca trecută. Alegerea din acest an este remarcabilă prin aceea, că de astădată s'a ales în comitet toate elementele inteligeante ale Orăștiei. S'a ales în comitet dd.: adv. Dr. I. Mihu, adv. Dr. Avr. Tincu, adv. Sam. Pop (pentru prima dată,) Ioan Mihaiu, I. Lazaroianu jun. comerciant, Adam Haneș, cancelist, Ad. Cristea croitor, și G. Baciu comerciant.

Epitropi sunt: N. Trifu, un bărbat, care de mult timp a funcționat în calitatea de prin curator spre multemirea generală, G. Vîntăian și I. Marian, cei mai bărbați de frunte din popor. Concursul acestor factori însemnată ne dă garanță, că cauza noastră biserică și scoala română — încreștinată astfel de puteri destoinice, va progresă și în scurt timp biserică și scoala română din Orăștie va ajunge la o proprietate, care cu drept

cuvânt se aşteaptă dela concursul unor astfel de factori devoatați.

* (*Înființarea unui institut tipografic în perspectivă*) Inteligența română din Orăștie, în frunte cu dd. Dr. Ioan Mihu și Samuil Pop, a luat inițiativa pentru a funda un institut tipografic. Adunarea dela 28 Ianuarie n., la care a luat parte un considerabil număr de inteligenți și din cercul Orăștiei, fiind mai mult o întrunire prealabilă, a constatat necesitatea și posibilitatea fundării unei tipografii. Sau luat dispozițiile necesare pentru a se face cele de lipsă în această privință. Institutul tipografic se va funda pe acții și anume se va subscrive un capital fundamental de 5000 fl. spre care scop se vor emite 200 de acții à 25 fl.

S'a pus în perspectivă deschiderea unei librării și dacă se va putea — și edarea unui jurnal local. După cât cunoasem noi împregiurările și forțele, de care dispune Orăștie și cercul său, nu ne indoim, că atât tipografia proiectată, cât și librăria și jurnalul local se vor putea înființa. Aceasta credință o deducem atât din destinația persoanelor, care s-au pus în fruntea întreprinderii, cât și din zelul și devotamentul, cu care Orăștienii prelăngă concursul împregiurîmei au realizat în anii din urmă înființarea institutului de credit și economii „Ardeleană” și a „casinei române.”

Dorim ca ideia, ce ocupă cu atâtă stăruință spiritele inteligenții române din Orăștie să se realizeze spre mulțemirea tuturor celor ce se bucură de progresul real al românilor de pretutindenea.

* (*Cas de moarte*) Din Murăș-Oșorhei n. se scrie: Cu durere ve anunțăm trecerea din viață a preotului **Petru Morariu**, din Malomfalău. Prin aceasta tractul nostru mult cercat a suferit o grea lovitură. Mai multe jaroșii învecinate sunt vacante, iar în altele preoții sunt slabici de nepuțințele bătrânetelor, așa, că administrarea păroșilor vacante e de tot anevoieosă. Starea aceasta reclamă o grabnică sanare și aceasta cu atât mai mult, cu cât incercările proselitistice fac cuceriri mari.

* (*Raportul anual al societății academice social-literare „România Jună” în Viena*) După acest raport, în care se espune activitatea societății în al XII-lea an administrativ dela 1 Oct 1886 până în 30 Septembrie 1887 societatea numără: 21 membri fundatori, onorari 68, emerită 39, sprijiniți 1, ordinari 32 și 2 estra-ordinari. Sediul a tînuit societatea 9 ordinare, 1 literară, 2 literar fesitive și 2 estra ordinare. Societatea primește 43 de foi; biblioteca conține 887 opere în 641 volume și 784 broșuri. Averea totală a societății reprezentă suma de 12,351 fl. 15 cr.

* (*Cum se platește specialiștii în medicină*) După cum se scrie din London, măcului Sir M. Mackenzie, care curează pe principalele de coroană german, i-să oferă din partea unui cetățean distins din Statele Unite un honorar de 30,000 dolari (1 dolar = 4,33 mărci germane) pentru ca să ia parte la o consultație medicală. Invitația acestia Dr. Mackenzie a răspuns; că nu poate intreprinde o călătorie așa îndepărtată de patientul său din San Remo, care în tot momentul are lipsă de densul.

* (*Clădiri militare*) După cum se scrie din Kolozsvár erariul militar c. r. încă în decursul acestui an va lăua măsurile de lipsă pentru edificarea în Sibiul a unei brutării pentru armată cu puterea a borului și a mai multor magazină necesare pentru aceasta. Preliminariul de spese se urcă la suma de 167,000 fl. și concursul se va deschide în proksima lună.

* (*Noul atentat asupra țarului*) Țarul eraști a scăpat de glonțul omoritor al unui atentator. Întempliera a fost așa. Un ofițer și-a tras și un glonț de moarte, din care cauza a fost transportat în spital. Aci întrebăt fiind despre motivul împușcării sale, muribundul a răspuns, că să i se aducă înainte autoritatele judecătoaresei ca și acestea să audă, ce va mărturisi el. Mai înainte de a sosi însă acestea, împușcatul a mărturisit, că el fiind ales prin soarte din o societate revoluționară ca să atenteze pe țar, n'a voit să facă aceasta, ci mai bine să aomorit pe sine.

Din public.

Onorați Membri ai „Reuniunii femeilor române din Sibiul”, care nu ar fi primit încă invitarea specială la „Balul Reuniunii” tînend la 11 Februarie 1888 st. n. în sala otelului „la împăratul roman” se invită cu toată onoarea pe calea aceasta.

Asemenea se invită toți aceia, cari anul trecut au primit invitare specială, ear în est an încă nu le-ar fi venit la mână atare.

Comitetul reuniunii.

Discurs,

rostit de Zevedeiu Murășianu înveștitoriu și catchet în S.-Sebeș, cu ocazia unei adunări generale a despărțimentului al IV-lea al Asociației Transilvaniei pentru literatura română și cultura poporului român, tînuită în Mercurea în 2 Octobre 1887.

(Urmaș d'n Nr. 6 și încheere.)

Dar pe lângă aceea, că lăsându-ne de vinars și tutun și mai cu deosebire de vinars, ne am face nu numai fonduri mari, ci ne am scuti și de alte reale și pagube; fiindcă, cine poate socoti perderile și pagubele, ce le produc boalele, cari le nasce vinarsul? boale de pept, de apă, de umflături, de smintiri și a. căci e adeverit on p că la jumătate din numărul oamenilor sminti, vinarsul e pricina.

Cine să socotească mai departe pagubele și ruinele după viața celor patimăși în beție? dilele lor de lucru perdute în fiecare lună căte 5—20, fără să lucre ceva

Cine să socotească aceea, ce se perde prin leni, trăndavie, care le învață la crismă stand guri căscate, și vorbind căte nerușinări, precând altora le arde inima de dor ca să lucre? Chiar când e tîmpul luerului mai în putere, pe bețiv și atunci îl affi în făgădă!

Cine să socotească și prostiile, ce le fac beți vîi? fururi, bătai și a.

Dar toate acestea pagube on. p. sunt mici pe lângă paguba, că vinarsul schimbă viața, duchul și caracterul cel tare al românilor, cum am dîs și mai nainte, și din om frumos la minte și la statură face un amărât tot betegos și nu cu mintea toată.

Să apoi copiii beutorilor vor fi și mai nepuțincioși și din neam în neam tot mai nepuțincioși. Să eșă să se prăpădesce românul!

Acesta e răul cel mai mare, acesta e, care aduce românilor perire. Acesta e, de care trebuie să doară inima pe fiecare fiu al națiunii noastre.

Convins fiind, că fiecare cunoasce acest rău, atunci ce e de făcut on. public?

Numai e iertat să lăsăm tîmpul se treacă și aceasta beutură veninoasă să se mai petreacă. Ci să ne simțim din toate puterile toti fără deosebire, a face pe popor să se lase de a mai bea vinars; arătându-le de o parte, că vinarsul nu aduce nici un folos, și că precum au trăit moșii și strămoșii nostri fără vinars, deși au fost mai năcăjiți ca noi, fiind prinși chiar în jug, și totuși nebând acest venin au fost mai vinici mai tarzi mai sănătoși și au trăit mai mult ca noi: așa de ce se nu putem și noi adăi trăi fără vinars; ear de altă parte se-i arătăm celele mari, ce le aduce vinarsul, și se-l facem pe popor — firesc mergînd noi cu pildă înainte — să se lege, că nu va mai bea vinars, și ne mai bând se-i arătăm, că bani cei mulți vor fi în buzunarul seu; ear următorii lui, copiii lui, vor fi și sănătoși și frumoși, ear nu orbi, schiopi, mai scie D-Deu cum, ca acelora născuți din părinți bețivi.

Se luăm pildă din țările cele culte-inveștate din America, Anglia, Germania și a, unde s-au făcut mii de societăți în potriva vinarsului și au făcut de mii de crisme sau închis

Să se începem a nu mai lăsa pe Ițig ca se apuce pe român prin vinars ca cu o unghiță, făcîndu-l se-si beie avere și sănătatea.

Scim domnilor, că cu mare greutate se va putea face începutul, căci poporul nostru ține vinarsul de foarte de lipsă, încă mai că crede, că fără el nu ar putea trăi, până la atâtă la adus Ițig cu beutura sa. Cu toate acestea nu trebuie se desperăm, că nu l vom putea face pe poporul român a se lăsa de vinars, căci de vom despera, atunci încă peste vre o 280 de ani, ori nu vor mai fi români, ori vor fi numai nesce nemiernicii de batjocura tuturor.

Începutul numai e greu, dar dacă se începe merge lucrul.

Începutul însă trebuie să se facă.

Eu în anul 1876, ear în adunarea gen. a acestui despărțiment, tînuită în Vinerea, am mai vorbit contra vinarsului; atunci am declarat acolo, că în viața mea nu voi gusta vinarsul jidovesc, și s-a aflat în adunare u om Herlea, care a promis a-mi urma. Sunt 12 ani de atunci, me am tînuit de declarări, și me simt foarte fericit; ba acum de nou și ear așa de solemnă sărbătoresc declar, că în viața mea vinarsul jidovesc nu l voi mai gusta.

Pe lângă aceasta ve declar și aceea, că nu numai de vinars, ci și de necurata și veninoasa buoreană, ce se numește tutun, me las.

Și vă rog cu toată tăria On. p. să ve alipiți bătrâna lângă mine, ca să putem face începutul. Ve asigur, că vom fi mâne poimâne mândri de pasul nostru.

Încă ceva on. p. și apoi am găsat.

Sciu foarte bine, că mulți, din cei ce beau vinars, ar vrea să se mai lase de el; ear fătă cu pipășii sciu a bună seara, că mai toți bătrâni dic:

„Aș vrea se me las de pipat, însă nu pot! Să ce e aceasta, oameni buni? E oare aceasta bătrâie? Nu nici decât! Aceasta arată o nepuțință, o

slăbiciune; când noi recunoasem, că e rău și voim a ne lăsa de acel rău, însă suntem atât de slabii, de nepuțincioși, încă nu ne putem desbăera de acel rău.

Fac apel la domni preoți, cari ca păstorii au datorință a se îngriji de turma incredințată lor, spre a o feri de rău, de perire.

Grea răspundere aveți d-lor preoți, apărătorii naturali ai nației atât față cu nația însăși, dacă nu lucreți în contra stîrpirei vinarsului, că și mai cu seamă față cu dreptul judecătorului de sus.

Ear aceia dintre preoți, cari însuși iubesc și poftesc aceasta beutură, dând astfel pildă rea poporului, aceia cred, că nu mai sunt vrednici de darul căpătat prin punerea mânilor, nu mai sunt vrednici a purta epitrifirul după cap; și nici un minut nu ar mai trebui lăsat ca orbul să se povătuiască.

Me întorc cu rugare ferbinte și cătră stimătele femei române, cari dela începutul existenții noastre, de când suntem așezați aici de împăratul Traian, voi a-ți fost conservarea, scutirea și mantuirea neamului nostru, vonă ve dic mantuiați ne, nu ne lăsați să perim.

Adunați ve și puneti ve toate puterile, pentru a depărta pe bărbății vostrii dela vinars și tutun și mai cu seamă dela vinars; și feriți ve copii vostrui de vinars, mai tare ca de focul cel mai aprig.

Mă întorc apoi cătră voi bărbăților, cari beți vinars și fumați, și ve rog pentru binele și sănătatea voastră și a fililor vostrui, și în interesul pungei voastre și ve dic: lăsați ve de pipat și mai cu seamă de vinars. Să cu atâtă mai mult și mai tare ve dic, căci ve este unora cunoscut că In. ministru de finanțe ne a promis că pe vîtoriu tutunul va aduce în cassa statului mai mult ca pănă acă pe an cu 12,000,000 fl. adeca cam cu 1 fl. mai mult după fiecare suflet din țeară; și tot asemenea promisiune ne a făcut și despre vinars.

Ve dic dară lăsați ve de fumat și vinars, ear dacă nu de amândouă, cel puțin de vinars, ca să arătăm, că suntem următori de ai romanilor, nepoți de a lui Traian, și că, ca atari încă e în noi atâtă tărie bărbătească, că văd și răul, să ne lăsăm de el; și în nădejde fiind, nu pot încheia cu cuvinte mai potrivite, decât: „Dumneau cu noi”!

Apel,
cătră toți alegătorii de partidul național român din cercul electoral al Caransebeșului.

Din apelul adresat cătră alegători și din scrisorile adresate cătră dieta țării Ve este binecunoscut, că deputatul nostru dl general Traian Doda, nici n'a intrat în dieta țării, nici n'a depus mandatul de deputat.

Noi cu toții am aprobat acest pas, și l'a aprobat români din întreaga țeară.

În înțelesul legii însă mandatul deputatului nostru a încecat și dieta țării a otărît o nouă alegere de deputat dietal.

Această alegere s'a pus pe diua de Mercuri, în 8 Februarie căl. n. (27 Ianuarie st. vechi)

În această di tot alegătorul de partidul nostru este dator de a veni aicea la Caransebeș la locul de alegere și a-și da votul pentru candidatul nostru.

Înainte de alegere vom ține adunare, ne vom înțelege și vom proclama de candidat al nostru pe acel bărbat, pe care il vom aflare vrednic de principiile și de ținuta deputatului nostru de pănă aici.

Alegătorilor! Arătați și acuma, că Ve cunoasceți binele Vostru și aveți și hărnicia de al apăra. Nu Ve dareți amăgiere, folosiți-Ve și acum de dreptul, ce Vi-l dă legea, precum Vă îți folositi totdeauna după buna Voastră știință și conștiință.

În conferința din 1 Decembrie a. t. delegații Vostru și-au dat envenitul, că vor păstra cu sănătenie onoarea națională și tradițiile adevărat patriotice ale poporului român din cercul nostru electoral.

Astăzi onoarea cercului nostru însemnează onoarea tuturor românilor din întreagă țeară!

Deputatul nostru de pănă acum dl general Traian Doda, și-a împlinit datorință cătră țeară și popor. Acum a sosit timpul ca și noi să ne facem datorința noastră, pentru că acum toți români cu neastămpăr își îndreaptă privile spre noi. Dl general Traian Doda nu ne a părăsit nici când; nici noi nu-l vom părăsi nici odată.

Fiți deci tari în credința Voastră; fiți uniți în inimile Voastre; țineți la olaltă precum a-ți ținut totdeauna.

Nu căutați la timpul cel greu de earnă; veniți cu toții la alegere, pentru că în luptă grea se dovedește trănicia și hărnicia unui popor. Nici unul să nu lipsească dela datorință să în această di mare.

Venii să ne împlinim cu sănătenie datorințele noastre de cetățeni și de români adevărați și Dămul străbunilor nostri va fi cu noi!

Caransebeș, în 15/27 Ianuarie, 1888.

Comitetul central electoral:

Ioan Bartolomeiu, Ioan Topal, Ilie Cirescu, Mihai Drăgălină, Ioan Stoian, Demetriu Popovici, Ioan Popovici sen, Stefan Velovan, Iancu Temeș, Pavel Magdescu, Nicolae Nestorovici, Dr. Iuliu Olariu, Ioan Pinciu, Ioan Mihai, Iosif Bălan, Mihail Popovici, Ioan Ionaș, Patriciu Drăgălină, președinte, notar.

Nr. 34.

[1770] 3-3

EDICT.

Dumitru Pleșa, gr. or. din Seliște, care a părăsit cu necredință pe legiuța sa soție Maria n. Oprea Roșca gr. or. tot din Seliște fără a se scăpa locul ubicării lui — conform rezoluției consistoriale din 29 Decembrie 1887 Nr. 6178 B — se provoacă să se prezinta la subscrizul oficiu în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial, intentat asupra-i de soția lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei.

Seliște, 16 Ianuarie, 1888.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter

Sz. 5914. 1887. polg.

[1774] 1-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényészék közirré teszi, hogy Nagyterem község határa tagositásának megengedhetősége iránt Szenkovich Dénes kir. törvényészki bíró vezetése alatt megtartandó tárgyalás határidejét 1888 évi február hó 28-ik napjának d. e. 9. órája Nagyterem községen a közszégi irodai helyiségen kitűzöttet, erre a közszégi összes birtokossal azzal idézetetnek meg, hogy a meg nem jelenők ugy tekintetnek mint a kik a tagositásba beleegyeznek, s hogy a kérvénys elso pél lányát ezen kir. törvényszéknél megtékinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknak 1888 évi január hó 9-én tartott üléséből.

Nagy Lajos,
elnök.Zakariás Ede
jegyző.**Picăturile de stomach
Mariazeller,**

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Nesemeneat mai bune, ca ori altfel, pentru lipsa de apetit, și slabiciunile stomachului, respirație, vînturi, râgăeli acide, colică, catar de stomach, acreală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, gălbinație, greață și vîrsături, (vomări), durere de cap (în casul când provine de stomach), convulsuni de stomach, constipație sau incuverne, încarcarea stomachului cu mâncărui și beuturi, limbrii, splină, ficat, și hemoroidi. Prețul unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebunțarea lor 35 cr., o sticlă după 60 cr.

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fiecare sticlă pe explicația la întrebunțarea lor. Veritabil se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, să falsifică și imitează în multe variante. Ca semn al veritabilităței, are să se ia folioada, emballajea cu care să învelese sticla, și care e și în parte de desupra prevedută cu marca fabricei, având pe lângă aceasta de a să mai observa, ca explicația la întrebunțarea lor, care se află la fiecare sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabil se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia Georg Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Arad, farmacia Keserü. — Satulung, farmacia Gustav Ikelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Szeben, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșani, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. [1707] 13-25

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la expoziție regniculară din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a exp. situnii.

In Budapesta, strada Váczi, Nr. 17.

cu cele ce sunt
adjustarea bisericilor și capelelor provădut în abundanță

pentru prețurile cele mai moderate, și luate cât se poate mai frumos: Anume:

Odăjdi, felon și altele, după ritul greco-oriental.

Prapor și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pom pieri, copii de scoala, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătăsă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătăsă.

Dantele bisericesci. Învălitoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoșință.

[1744] 11-30 Catalogue de prețuri la dorință trimis libere de post-port.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeri câte de 2-3 coale cu ilustrații frumoase; și publică articluri sociali, poezie, novele, schițe, piese teatrale și a. — Mai departe tratează cestioni literare și scientifice cu reflecție la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populații din patria, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuescă a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuescă a întinde tuturor individilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român“ Diariu bisericesc, scolastic și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ coale; și publică portretele și biografiile arhiereilor și preotilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articluri din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocasiuni, mai ales funebrați, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifico-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferință celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale

= Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplariu. =**= Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere =**

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursuri filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederile și rectificările de Dr. Gregoriu Silaș. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Ŝineai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românescă în vorbite și scriere învederă și aprețiată de Dr. Gregoriu Silaș. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. căte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericescă la toate sărbătorile de preste an de I. Papu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericescă întrece toate opurile de acest soiu apărute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sărbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinár. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinár. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinár. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporala de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sichastru. Tradiție de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragos. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tancu. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educației. După Ernest Le-gouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducere liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Silva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și aranjate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu arheologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — căte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecță de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr. Economia pentru scoalele poporale de T. Roșu Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elelor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoala de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu portofrancat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia astăzi vrem un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl si recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca c. lor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele poporale în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministerul de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerului de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1886 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprinde compoziții de tot soiul de acte obveniente în referințe vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de către preotii, învățătorii și alții cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uită. Colecție de versuri funebrați, urmate de ierășiuni, epitafe și a. Prețul 50 cr.

Carte conduceătoare la propunerea calculării în scoala poporala pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoasă ilustrată. Prețul unui exemplar brosurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumoasă ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui exemplar brosurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-jeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spdat franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplar legat și spdat franco e 15 cr.

[1765] 6-50